

Leszek Zinkow
ORCID: 0000-0003-0681-7428
Akademia Ignatianum w Krakowie
leszek.zinkow@ignatanum.edu.pl
DOI: 10.35765/pk.2019.2401.01

Od redakcji

Rok 2018 upłynął pod znakiem rozmaitych, uroczystych celebracji rocznicy stulecia naszej niepodległości. Nie można było więc zignorować tego wielkiego wydarzenia również w wymiarze naukowej refleksji, dlatego postanowiliśmy włączyć w ten i kolejny numer „Perspektyw Kultury” kilka interesujących tekstów – kulturoznawczych namysłów nad różnymi aspektami niepodległości. W pierwszym minicyklu trzech artykułów dominują badania nad wątkami prefiguracji tego, do czego doszło w 1918 r. Włodzimierz Toruń (KUL) analizuje kilka szkiców, czy może raczej literackich rozprawek Cypriana Norwida, napisanych po upadku powstania styczniowego (1864), wyrażających jego krytyczny pogląd na temat polskich dróg ku narodowej suwerenności. Polacy „umieją bić się”, ale „nie umieją walczyć” – pisze Norwid – wskazując zarazem na znaczenie niepodległości duchowej, istotniejszej w jego opinii aniżeli niepodległość rozumiana politycznie. Wilhelm Coindre (UKSW) zwraca się ku interesującym motywom niepodległościowym w twórczości Marii Dąbrowskiej; strajk szkolny w Kaliszu w 1905 r. stał się dla autorki inspiracją do głębokiej refleksji nad tym, czym ma być przyszła niepodległość. Tryptyk zamyka artykuł Karola Samsela (UW) o mało znanej, „postromantycznie uwikłanej”, intelektualnej publicystyce niepodległościowej Josepha Conrada, bardzo ciekawie zanalizowanej tu z perspektywy metody intertekstualnej, detalicznego rozbioru nadzwyczaj złożonej, koronkowej „gry literackiej”.

Na drugą część bieżącego numeru składa się mozaika bardzo różnych, ale w każdym przypadku interesujących rozpraw. Zespół pięciorga autorów (do czego nie jesteśmy przyzwyczajeni w publikacjach humanistycznych), w skład którego weszli: Jakub Lickiewicz, Thomas Nag, Conrad Ravnanger, Aleksandra Majchrzak oraz Marta Makara-Studzińska, przedstawia rezultaty swoich badań z pogranicza medycyny klinicznej i... kulturoznawstwa, analizując efektywność narzędzi do oceny skuteczności treningu zapobiegania zachowaniom agresywnym wobec personelu medycznego w perspektywie międzykulturowej. Dalej – przekrojowa,

historycznokulturowa analiza znaczenia muzyki kościelnej w historii Kościoła pióra ks. Roberta Tyrały (UPJPII). Kolejny tekst to ciekawa propozycja interpretacji współczesnych, marketingowych strategii promocji książki – i szerzej – procesów „celebryzacji” autora, które bada Edyta Żyrek-Horodyska (UJ) na przykładzie dziennikarza i pisarza reportera Mariusza Szczygła. Znakomicie obrazuje on te przekształcenia w przestrzeni aktywności medialnej (zwłaszcza mediów społecznościowych), gdzie pisarz staje się już nie tylko autorem, ale także bohaterem swojej twórczości. Medioznawczy charakter ma również artykuł Olgi Białek-Szwed (KUL), w którym autorka próbuje zaprezentować korelacje zachodzące pomiędzy współczesnymi przemianami cywilizacyjno-kulturowymi a sytuacją człowieka – konsumenta masowych mediów XXI w., ukazując specyfikę niektórych mechanizmów rządzących współczesnymi mediami, takich jak np. voyeuryzm medialny, tzw. *living on line* czy metafora synopticonu.

Numer zamyka tekst Pawła Krokosza (UPJPII) pod intrygującym tytułem *Od sprzedawcy pierożków do generalissimusa*, przybliżający mało znaną postać Aleksandra Mienszykowa, człowieka z nizin społecznych, który dzięki przyjaźni z carem Piotrem I zdołał osiągnąć znaczny majątek, prominentne stanowiska państwowe oraz najwyższe rangi dowódcze w rosyjskiej armii i flocie wojennej, a nawet po śmierci cara próbował – bez rezultatu – przejąć kierownictwo wszystkich spraw państwowych. W 1727 r. został aresztowany i skazany wraz z rodziną na zesłanie do Bieriozowa na Syberii.

Życzymy przyjemnej i pożytecznej lektury!

Leszek Zinkow – doktor habilitowany, pracownik Akademii Ignatianum w Krakowie. Jego zainteresowania naukowo-badawcze obejmują zagadnienia kulturowych studiów porównawczych, zwłaszcza recepcję dziedzictwa starożytnego Wschodu (głównie Egiptu: narracji historyczno-mitologicznych, symboliki). Zajmuje się także podróżopisarstwem z destynacją orientalną (edycje tekstów), dziejami muzeów i kolekcjonerstwa, ponadto – historią kultury współczesnej, historią oraz praktyką mediów, społeczną historią nauki, problematyką transferów i innowacji kulturowych. Członek International Association of Egyptologists (Moguncja), Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego oraz Komisji Filologii Klasycznej Polskiej Akademii Umiejętności (Kraków). Zastępca redaktora naczelnego „Perspektyw Kultury”, w latach 2013-2016 redaktor naczelny.